

NFI-project Landschap van het Jaar:

Belgische Natuurvrienden doen Tour d'Horizon in Senegal en Gambia

Een artikel in De Natuurvriend van bijna een jaar geleden vertelde over een projectreis door Senegal en Gambia in het kader van het Landschap van het jaar 2018/2019. Ik was al eerder in Senegal toen ik mijn "petekind" Gerard bezocht. Hij woont niet ver van Dakar, dus deze reis gaf mij ook de gelegenheid om hem en zijn familie nog eens te zien.

Van 't een, komt 't ander en enkele mails, een paar vaccins en een nieuw paspoort later zijn we op weg naar de Tour d'Horizon. Een rondreis door Senegal en Gambia georganiseerd door de Senegalese Natuurvrienden en ondersteunt door de Internationale Natuurvrienden (NFI). In de splinternieuwe luchthaven van Dakar wachten onze Senegalese Natuurvrienden ons op. Mamadou Mbodji, de vice-president van de Senegalese Natuurvrienden valt oude bekenden in de armen en verwelkomt hartelijk wie voor het eerst met hen meereist. Veertig Europese en tien Afrikaanse Natuurvrienden zijn klaar voor hun avontuur! Er is zoveel te vertellen, maar waarvoor ik NFI zo dankbaar ben wil ik graag met je delen:

Ik kreeg de kans ...
om met 50 gelijkgestemde zielen een geëngageerde reis te maken. De gesprekken onderweg, soms tot 's avonds laat over de schoonheid van Senegal en Gambia én over de problemen waar de bevolking mee worstelt. De uitdagingen zijn niet min: ontbossing, plasticafval, overbevising en landgrabbing. Er wordt hard gewerkt aan bewustwording en kleine initiatieven maken het verschil.

Ik kreeg de kans ...
om mensen echt te ontmoeten. Met een push-push (kruiwagen) vol fruitbomen gaan we samen met de bewoners onderweg naar hun compound. We vullen de plantgaten met extra water en mest. Met veel zorg voor de wortels planten we citroen-, mango- en mandarijnboomen. Nog wat water en dan kan het gat dicht.

Heel de familie komt erbij, ze zijn zo blij met hun fruitbomen én ze hebben groene vingers, dat merk je direct! Op een andere plek is er minder animo, behalve bij de geiten die achter onze rug de groene blaadjes smakelijk opeten. Maar een Natuurvriend weet van aanpakken, dus ondertussen weet ik perfect hoe een kwetsbaar fruitboompje moet beschermd worden tegen hongerige dieren en een verschroeiende zon. Drie topkerels van een jaar of tien lopen zich de benen onder het lijf om mij te helpen. Met stukken hout, takken met dorens, palmbladeren, golfplaat en doeken bouwen we hekken rond elke boom. Hier wordt over een paar jaar fruit geoogst! Dit fruit zal het vitaminetekort bij kinderen verminderen. Van het fruitoverschot kan gelei gemaakt worden voor eigen gebruik of om te verkopen. En de boom zelf zal jarenlang voor schaduw zorgen. Een ongelooflijk mooi cadeau van NFI.

Ik kreeg de kans ...
om dit bijzondere Landschap van het Jaar van op de eerste rij te beleven. De opening was een levendig spektakel met speeches, dans, muziek en toneel. Voor het eerst op Afrikaanse bodem en dan nog over de landsgrenzen heen, zorgt dit project voor toenadering tussen Senegal en Gambia. Het gebied is uitgestrekt. In Senegal, aan de rand van de Sahel, is het ruw en droog en het verandert in een groene en levendige strook rond de Gambiarivier. Van toerisme is hier nauwelijks sprake wat maakt dat er weinig voorzieningen zijn maar ook dat ons verblijf het verschil maakt voor de plaatselijke gemeenschap.

Ik kreeg de kans ...
om mensen als Omar Jameh te ontmoeten. 'Just Act', de partner-organisatie van NFI blaast het Janjangbureh Kankurang Festival nieuw leven in. De Kankurang is een gemaskerde figuur verbonden aan het overgangsritueel van jongens naar man. In een grote stoet trekken we samen met de rest van de stad naar een groot plein. Wat er daarna gebeurt is onmogelijk te beschrijven! Geur en stof! Muziek, vrolijk en jagernd. Wij als Europese genodigden zitten vlak achter de vooraanstaande vertegenwoordigers van de twee landen en van de verschillende verenigingen. Gewone burgers komen geld geven aan deze vertegenwoordigers, zij wandelen op hun beurt het plein op om het geld te offeren aan de Kankurang. Zien en gezien worden, ook! En ondertussen dansen verschillende gemaskerde groepen over het plein. Opgezwiept door drums en gezang gaat het er heftig aan toe.

Ik kreeg de kans ...
om intrigerende, mooie en leerrijke plekken te ontdekken: de prehistorische steencirkels van Wassu, Het Tanji Village Museum waarin heel Gambia vervat zit, de Baboon eilanden langs de Gambia rivier met zijn chimpansees, krokodillen, nijlpaarden, ibissen, reigers en zoveel meer dieren. En de prachtige boottocht door de Saloum Delta tussen de mangroves en ... dolfijnen! Niet alleen plekken maar ook boeiende mensen, zoals kunstenaar Isha Fofane die, naast haar museum en kunstcentrum, een prachtige plek creëert waar toeristen kunnen genieten van de natuur en de stilte. Kleurrijke mozaïeken, bijzondere meubels en prikkelende kunstwerken in de bungalows: Mama Africa maakt alles zelf. Ze draagt hierdoor bij aan de ontwikkeling van haar geboortepark en ondersteunt beginnende kunstenaars.

ANNE MONDELAERS

IN BEELD

IN BEELD XTRA

LANDSCHAP VAN HET JAAR

FOTOCREDITS BEHOREN TOE AAN
C. HENN, R. KILLA, D. BANDPACH,
C. HENN EN M. VERBEEK.

Een bezoek aan de steencirkels in Wassu in Gambia kon niet ontbreken. De formaties uit rode steen doen denken aan wat er in Stonehenge en Carnac te zien is. Met de bouw van de megalithische monumenten werd vermoedelijk in de derde eeuw voor het begin van onze jaartelling begonnen.

Fathala Wildlife Reserve is een populaire bestemming bij toeristen die door de Saloum-delta reizen. Mamadou Diouf is de eigenaar van een klein eilandje in de delta. Hij heeft vroeger de wereld bereisd, maar wil nu niets liever dan in zijn paradijs blijven.

De groep bracht een bezoek aan Women of Kamb. Hier kweken 22 vrouwen op 6000 m² groenten. Het project begon destijds met een budget van 10 euro.

Een pick-up truck brengt een nieuwe lading fruitboompjes. Elke deelnemer van Tour d'Horizon werkt samen met de plaatselijke bewoners om de bomen te planten en ze te voorzien van een hek. De blaadjes van de bomen zijn een geliefde lekkernij voor kleinvee.

